

Kramérnysony
Čís. král. Wlastenské Rowiny.

Roku 1802.

W Sobotu

Wro. 41.

dne 9 Digna.

Čtrnáctý ročník.

S nejvyšším císařským královským povolením.

3 Šweycarstých hranic 18
jáří. Generál nad
Šweycarstým lidem,
Pan z Erlachu, při
začátku běžícího ryhodne vzdá se
stům Brugu, Bádenu, Leneburku a
gínym, aby se starému zemskému tizeni
poddala, a svého cyle také dosáhl po-
mocí pozdviženého lidu, kterýž on w
brzkém času k zbraní shromáždil. —
Dne 14 září ráno nenadále k městečku
Aromu několik tisíc wankowského lidu
přetrhlo. Měšťané chtěli se brániti;
když jim ale Generál Erlach přátelsky
předstawi, že nic nepřátelského proti
nim počiti nemijn, w 4 hodiny odpo-
ledne otewřeli mu brány, a mnoho ti-

stý lidu geho ozbrojeného, w dobrém
pořádku a bez té neymenší weytržnosti
skrz město prošlo. Nato dne 15 w
témž městečku wsecku zbraň, prach a
kufky Generálowi Erlachowi wydati
musyli, a to pod pokutou 15ti loidorů,
kdyby který měšťan takau zbraň zapřel
a ukrýl. Shledalo se 200 ručnic, mno-
ho šawli a dwa kusy. Téhož dne 15
shluklý lid rozdělil se na dvě, a jedni
táhli přes Olden w Solothurnském kan-
tonu přímo k městu Berně, a druzí
do Cychského kantonu, aby ostatní
wogsto Generála Andermatta narůžno
rozehnali. — Ta zpráva se potwzu-
ge, že Generál Andermatt wedle tag-
ného článku wsecku kusů a wálečných

potřeb před Etrychem nechati musyl, a od toho času wogsto geho z veliké částky se rozprghlo.

Z Sasbanzenu 19. zářj. V nás posawad gest ticho; ale w Argowě mezy wenkowským lidem a Swoycarským wogstem frwawé ssarwátky byly, a tito druzý mnoho lidu ztratili. W Berně skutečně nowá rewolucy se stala. Dolder chtěl býti na čas dyktátorem Swoycarské republiky; byl ale překwapen, musyl své propustření z antadu podepsati, a s synau strážj do Jegisdorfu poslán gest. Co se s njm dále stalo, posawad zpráwy nemáme.

Z Berny 16. zářj. Nowau rewolucy pokog w nassem městě posawad zrušen nenj. Dolder giž zase tu gest. — Tau chwili giždný posel přinássi zpráwu, že w nassem kantonu w hornj fragině wesstercen wenkowský lid zbraně se chopil, a město Thun opanowal. Paralion Laharb spěšně kromuto městu ráhne. Gak se prawj, francouzský wyslanec Wernynak oznámil, že wogenský mistry w Parizji dvěma polowičnjm brygádám giž poručenj dal, aby do Swoycar wrehly, a pro zachowánj pokoge Swoycarskému zemskému řízení k ruce byly.

Dne 17. Dnes nám diwné zpráwy přicházegj. Swoycarské wogsto s wrehu Brynygu k nassemu městu wstaupiti musylo. Z hornj fraginy a od Argowa veliké kolonye wenkowského lidu k nassemu městu ráhnau. Město Solothurn wzdalo se gin bez gediné rány. V nás gsau brány zawřeny; dobrowolnjcy městane zastupugi stráž před palácem francouzského wyslance.

Zemská rada celau noc pohromadě byla. Wüdee Swoycarského lidu Erlach kamkole wrehne, wssudy Swoycarské kaesy pod swau moc přigmná. — Dolder od francouzského wyslance do Berny powolan byl.

Z Sasbanzenu 22. zářj. Dne 17. w noci veliký zastupowé ozbrogeného lidu pod zpráwu Generála Erlacha přitáhli k Berně, a poněwadž gin bran otowřiti nechřeli, počali do města stříšeti. Kto w 8 hodin w.č. wč. učiněna gest smlawwa, wedlé kteréž obě strany k pokogi se přiblíšly; po 24 hodinách Swoycarské wogsto z města wstaupiti musylo, a wzalo s sebou 25 kusů. Wzdowé zemského iž nj pro swau bezpečnost až do Lemanského kantonu (do francouzských Swoycar) s strážj pro wázení budau, a pro gměnj a čeled gegich wozowé se opatij. Generál Andermatt a wogsto geho take k této smlawě náležegj, a mohau s zbranj a pagážj k audum zemského řízení se připogiti; ostatnj zde onde stogsey Swoycarské wogsto má tauž swobodu, že do Lemanského kantonu bezewssi překážky odgiti může.

Při koncy této zpráwy přicházj gestře list z Berny, wedlé kteréhož město Berna dne 19. zářj po učiněné kapitulacy wogstu Generála Erlacha se wzdalo. — Gakž slyssime, Erlach giž 30 až 40,000 ozbrogeného lidu pohromadě má.

Z Berny 21. zářj. Dne 19. o poledni wrehli sem shluklj Swoycar, a s nimi Generál Rudolf z Erlachu, Effinger z Wildeku, Wattewyl z Landshutu, Wattewyl z Montelie, Styrler z Gymbingu,

Dyoz

Dyabach z Libeňu a jinj. Tento shlu-
klý lid gest wěcššim dilem bez vnyfor-
my, wšak dobře ozbrojen. Ašy 4000
leží ho nynj po městě, a žádného ne-
porádku se nedopaussij. Bětej gšau z
Bernenského Kantonu, magj čerwené a
černé, a z Solothurnského čerwené a
bílé praporce a masle na klobauku.
Weliké množstwj Šweycarského wog-
sta k nim se přidalo. — Gaž slyšs-
me, lid z menššich Kantonů také město
Lucern opanowal. Nynj tedy w Šwey-
carských wůbee gest nowá revoluce, a
bezpochyby přigde k tomu, že se wšec-
tose starým pořádkem a Šweycarskými
právy, s malau zde onde proměnou,
zprawowati bude. Generál Erlach
nynj na starost má, aby welikau Šwey-
carskau armádu zřídil. Z mnohých Kan-
tonů deputyrowanj w Berně se očeká-
wagj, Bětej hlawnjho zemského řizenj
pro celé Šweycary nawrhnutí magj,
a zatim w tom čase každy Kanton po-
dlé své potřeby nowau konstytucy sobě
wstanowí. — Generál Andermatt s
swoým strowným plukem do francouz-
ských Šweycar táhne, a Dolder Ryt-
man a ostatnj audowé zemského řizenj
rowněž do francouz odegdu.

Z Štasshauzenu 23 jārj. Náš Kan-
ton wšmyslil sobě, že se připogj k demo-
kratickým Kantonům, a do Šwicu de-
putyrowané possle. Wšicetnj menššj
Kantonowé armádu 20,000 mužů syl-
nau postawiti chtěj. — Okolo Berny
ašy 12,000 wenskowského lidu stogj,
Bětej wěcššim dilem z Bernenských
zbrognic ozbrojen bude.

Z Tureckých hranic. Podlé Běle-
hradských zpráv Bassa, budancj Bě-

lehradský nřstodržjcy, nedaleko od tře-
hož města stogj, a gaž oznamuge ney-
nowěgššj list, pluk Bělehradských jen-
čarů, genž pod zprawau swého ney-
wššššho wůdce Tusuna Agy až k Ču-
pry wytáhl, od něho na hlavu pora-
žen, a welim mnoho jeničarů zagato
gest. Geli tato zpráva prawdiwá,
tedy prawený Bassa, o němž slyššim,
že 6000 ozbrojených mužů s sebou má,
pořogne a bezewššj překážky do Běle-
hradu přigiti může. Ostatně w Běle-
hradě wšecet ticho gest, toliko welicj
zástupowé laupežnjků na wšech stranách
se tanlagj, a žádná sylnice před nimi
bezpečná nenj. Strany té wěcy giž
kolikrát představenj se stalo, aby nyz-
něgššj Bělehradské řizenj tuto laupež-
nickau zběr rozechnati a wykočení hle-
děl; poněwadž ale posawad žádné
připrawy k tomu nedělá, tedy s Ka-
fauzské strany mezy Semelinem a Pan-
čauz postawil se kordon, w kterémž
každých 4 neb 500 křofů od sebe wždy
20 až do 30ti mužů s oficyry stogj, a
sylnic před těmi laupežnjky osiřhati
musgj.

Podlé zpráv dne 29 srpna z Kon-
stantynopole psaných, Kayrský Bassa
Sultánowi oznamil, že Egyptské Bes-
gowé negen w krátkém čase přemožení
budau, nybrž také, že gažto zagatj
do Konstantynopole přigdu. Podlé
týchž zpráv Kijze Ypsylanty wstanow-
en gest Walašským Hospodárem, a
Pasman Čoglt skutečně s Tureckým
dworem se smřil.

Z Londhna 21 jārj. Náš zemské
řizenj přičinau nebezpečné a bezpochyby
nákazčiwé zymnice, kteráž w Pensyl-
wanyi

wanyí a Baltimore panuge, nářiz nj
wydalo, wedle kteréhož z každého plawce,
kterýž na tu zymnicy stonal, a buď opět
se pozdrawil neb vmřel, wsecken oděw
se spáliti aneb hluboko pod wodu sto-
piti má. — Dne 14 w Liverpoli w
Fupeckém skladu wyffel obeh, který ce-
lých 8 hodin trwal, a 15 speycharů
cukrem, kásem, bawlnau a obiljím napl-
něných, rež y mnohá stawenj spálil.
Škoda na 800,000 až do millionu li-
ber šterlinků se počítá, (což podle na-
šich peněz asy 11 millionů zlatých věz-
niti může.) — Po nemnoha dnech o-
čekáwáme w Londýně Francouzského
wyslance, pro něhož již přibytel na-
gast gest, a z kterého Francouzské zem-
ské řízení 1000 liber šterlinků každo-
ročnj cynže platiti bude. — Z Egypta
pět regimentů našeho wogšta se na-
wrátilo.

Z Říma 20 zářj. Od geho papež-
ské Swatosti za welikého Maltezského
Mistra zvolen gest Bartolomej Pryne
z Kuspoli, genž se w Římě r. 1754
narodil. — Podle Neapolské zpráwy
dne 29 srpna s hory Wezuwius wyra-
zyl welmi hustý deym, a pak dne 1ho
zářj odpoledne w Neapoli, Kapui a
ginde slabšj y sylnějšj země třesenj
znamenalí. Od měsíce března až do
dne 7 zářj okolo Neapole ani kaply
nepřšelo, a toliko rosa rannj a večernj
drobet zemi swlažowala. Od hrozně-
ho parna mnoho lidu mře, a zvláště
w Salernu, kdež powětřj drobet nez-
zdrawějšj gest.

W Praze 8 řjgna. Dne 4 toho w
našem hlawnjm městě weliká slawnost
se držela ke eti našeho neyslawnějšho
Mocnáře, Cysáře a Krále Frantiska II.
w hlawnjm chrámě na hradě Pražském
zpjwanau misst sw. měl wysoce důstoj-
ný Pan Probosst Rytíř z Herytsu, ku
kterěž se wsecka zdcyšj wrechnost a we-
liké množstwí lidu shromáždilo. Wog-
što před chrámem střjlelo z malé zbra-
ně, a na ššancých hlučná střelba z kusů
se rozlňhala.

Z této slawnosti gísty P. Wlasce-
nec tato chronografika wypracowal:

VIVat

DLaVhá Léta,

ššlawně panVgIC,

šIW šVD

šrantššek

ššal náš negDobrotšWegššl

šVCh WššeMohaVCY

špLň

Wšše přeDšWzetl šWé;

štal

Dneš

šeglCh WeLebnostl

šonšženě WšššVge

WšDY WernY

šároD šššFY.

Praha